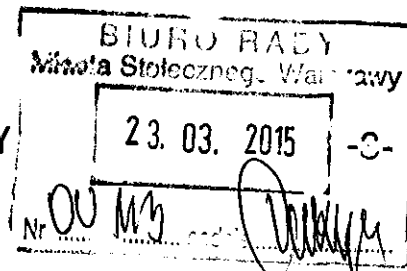

PREZYDENT MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa,
tel. 22 443 10 00, 22 443 10 01, faks 22 443 10 02
sekretariatprezydenta@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

OU-KRD.0003.113.2015.ANO

Warszawa, dnia 23 .03.2015 r.

Pan
Piotr Guział
Radny m.st. Warszawy

*WS - zgodny z adresem
23.03.2015
up. PRZEWODNICZĄCEJ
Rady m. st. Warszawy
Olga Johann
Wiceprzewodnicząca Rady m. st. Warszawy*

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na Pana interpelację dotyczącą zagospodarowania brzegów Wisły na obszarze Dzielnic Mokotowa i Wilanowa uprzejmie informuję iż na terenie tzw. międzywala rzeki Wisły, w granicach ww. dzielnic obowiązują następujące formy ochrony przyrody: obszar NATURA 2000 Dolina Środkowej Wisły, Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, na odcinku dzielnicy Wilanów także rezerwat przyrody Wyspy Zawadowskie. Ze względu na unikatowe walory przyrodnicze tego miejsca jest ono traktowane w sposób szczególny, tak aby wykorzystanie go było równocześnie gwarancją ich utrzymania i zachowania.

Obszar NATURA 2000 Dolina Środkowej Wisły, który obejmuje także całe warszawskie międzywale to najważniejsze w Polsce miejsce gniazdowania takich gatunków ptaków jak mewa siwa *Larus canus* (powyżej 50% krajowej populacji), rybitwa białoczelna *Sterna albifrons* (około 50% krajowej populacji) czy sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula* (około 30% krajowej populacji).

Miejski odcinek rzeki ma szczególne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej nie tylko w mieście, ale także w całym regionie, a nawet kraju. Jest fragmentem bardzo ważnego korytarza ekologicznego jaki stanowi dolina Wisły. Na wymienionym w interpelacji odcinku warszawskim min. na terenie dzielnicy Wilanów gniazduje w zależności od sezonu nawet 4% populacji krajowej rybitwy białoczelnej oraz 1,5% populacji krajowej rybitwy rzecznej *Sterna hirundo*, a także kilka procent populacji krajowej rzadkiej mewy czarnogłowej *Larus melanocephalus*, czy wymierającej sieweczki obrożnej i mewy siwej. Jest to ważne miejsce gniazdowania śmieszki *Chroicocephalus ridibundus*. Na półnaturalnych „dzikich” plażach i brzegach Wilanowa i Mokotowa lęgi odbywają także takie przedmioty ochrony obszaru NATURA 2000 Dolina Środkowej Wisły jak sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* czy brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*. Wymienione gatunki należą do rzędu siewkowych, gniazdują bezpośrednio na ziemi, w większości na piaszczystych wiślanych brzegach co powoduje, że w okresie lęgowym są szczególnie narażone na płoszenie lub niszczenie gniazd, np. poprzez ich rozdeptanie.

Obowiązujący plan ochrony rezerwatu przyrody Wyspy Zawadowskie obejmującego część odcinka międzywala na terenie dzielnicy Wilanów nie przewiduje możliwości poruszania się poza wyznaczonymi i wskazanymi w planie szlakami i miejscami, dopuszcza możliwość wędkowania.

Plan Zadań Ochronnych dla obszaru NATURA 2000 Dolina Środkowej Wisły przewiduje na wybranych obszarach zadania ochronne dla sieweczki rzecznej i dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus* na terenie dzielnicy Wilanów także poza granicami rezerwatu przyrody.

Poza wymienionymi już przedmiotami ochrony obszaru NATURA 2000 w zadrzewieniach łęgowych gniazduje kilka par dzięcioła średniego *Dendrocopos medius*, a w istniejącej mozaice zadrzewień i otwartych terenów zalewowych zarówno na terenie Wilanowa jak i Mokotowa funkcjonuje co najmniej kilka stanowisk łęgowych dziwonii *Carpodacus erythrinus*. Jeszcze kilka lat temu łąki Wilanowa zamieszkiwał także derkacz *Crex crex*, który obecnie wycofał się z tego obszaru z powodu pogarszających się warunków siedliskowych.

Na wymienionym obszarze występuje także gąsiorek *Lanius collurio* i jarzębatka *Sylvia nisoria* wymienione w I Załączniku Dyrektywy Ptasiej, który określa gatunki dla ochrony których tworzy się na terenie Unii Europejskiej obszary NATURA 2000.

Zarówno strefa koryta rzeki oraz międzywale w wymienionych dzielnicach to także miejsca koncentracji i żerowania ptaków w okresie migracji jesiennej i wiosennej oraz zimowania. W tych okresach można tu spotkać takie płochliwe gatunki ptaków jak bocian czarny *Ciconia nigra*, bielik *Haliaeetus albicilla*, rybołów *Pandion haliaetus*, czapla biała *Egretta alba*, biegus zmienny *Calidris alpina*, batalion *Philomachus pugnax*, mewa mała *Larus minutus*, rybitwa wielkodzioba *Hydroprogne caspia*, czajka *Vanellus vanellus*, łęczak *Tringa glæola*, krwawodziób *Tringa totanus*, kwokacz *Tringa nebularia*.

Poza ptakami występują tu także następujące gatunki z II Załącznika Dyrektywy Siedliskowej: kumak nizinny *Bombina bombina* (gatunek objęty ochroną ścisłą, bardzo rzadki w skali Warszawy), wydra *Lutra lutra*, bóbr *Castor fiber* oraz boleń *Aspius aspius*, a także siedliska z I Załącznika Dyrektywy Siedliskowej takie jak łągi wierzbowe i topolowe.

Specjalny plan rozwoju dla tego miejsca, które stwarza unikalne możliwości jako obszar ekstensywnej rekreacji połączonej z edukacją przyrodniczą opiera się na jego niezaprzeczalnych atutach wyjątkowych w skali wielkiego miasta i nie występujących w innych europejskich stolicach.

Na terenie międzywala Wisły w dzielnicach Mokotów i Wilanów prowadzone są działania w ramach dwóch, dużych projektów mających na celu ochronę przyrody i realizowanych przez miasto stołeczne Warszawa. Pierwszy z nich to projekt „Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej” finansowany z Instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany jest we współpracy ze Stołecznym Towarzystwem Ochrony Ptaków. Jednym z działań w projekcie jest ukierunkowanie rekreacji na terenach nadwiślańskich w sposób ekstensywny i nieinwazyjny poprzez odciążenie najbardziej wrażliwych na antropopresję ekosystemów międzywala. W ramach projektu na terenie dzielnicy Mokotów i Wilanów planowane jest utworzenie w roku bieżącym przyrodniczego szlaku edukacyjnego z punktami widokowymi. Obecnie gromadzona jest dokumentacja niezbędna do realizacji zadania. Lokalne uwarunkowania szlaku stwarzają wyjątkowo dogodne możliwości do ukazania przekroju większości przyrodniczych walorów rzeki Wisły. Poprowadzony zostanie on wzdłuż całego odcinka mokotowskiego i wilanowskiego z wyłączeniem rezerwatu przyrody, a ukazywał będzie wszystkie występujące tu typy siedlisk wraz z naturalnymi koloniami ptaków siewkowych w miejscach gdzie rzeka utrzymała swój roztokowy charakter niespotykany w innych światowych metropoliach. Szlak poszerzać

będzie ofertę turystyczną i edukacyjną rzeki Wisły w Warszawie o możliwość spędzania wolnego czasu na łonie natury w środku stolicy, przyciągając także turystów zagranicznych poprzez zachęcenie do rekreacji w postaci birdwatchingu – popularnej formy wędrówek połączonej z obserwacją rzadkich gatunków dzikich ptaków. Warszawa pod kątem ornitologicznym i krajobrazowym jest miejskim ewenementem w skali Europy, co zostanie wykorzystane poprzez odpowiednie, zrównoważone zagospodarowanie rekreacyjne połączone z ochroną przyrody. W ramach projektu na terenie dzielnicy Mokotów zostały zaprojektowane do budowy w tym roku dwa zespoły miejsc postojowych dla samochodów ulokowane przy zejściach z wału przeciwpowodziowego i w pobliżu „wejść” na planowany szlak.

Drugim dużym projektem z zakresu czynnej ochrony przyrody realizowanym na terenie międzywala Wisły w Mokotowie i Wilanowie jest „Restytucja łąk zalewowych na warszawskim odcinku OSOP Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły (PLB 140004)” dofinansowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009–2014, w Programie Operacyjnym PL02: Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów, z zakładanym rezultatem Programu Operacyjnego: Wzrost odporności rodzimych ekosystemów na presję inwazyjnych gatunków obcych. Projekt realizowany jest we współpracy z Uniwersytetem Warszawskim. Działania podejmowane w ramach projektu mają charakter pionierski i koncentrują się na walce z inwazyjnymi gatunkami obcego pochodzenia z rodzaju Solidago (nawłóć późna i nawłóć kanadyjska) zarastającymi nadwiślańskie łąki. Na terenie międzywala w granicach dzielnicy Mokotów i Wilanów usuwanie obcych gatunków jest prowadzone na dwóch powierzchniach, na których zostanie podjęta próba restytucji siedliska łąk selernicowych. Utworzone łąki wzmocnią tutejsze rodzime gatunki i stworzą dogodne warunki bytowania przedmiotom ochrony obszaru NATURA 2000 oraz będą mogły być wykorzystywane rekreacyjnie przez mieszkańców miasta i turystów.

Teren międzywala na terenie dzielnicy Wilanów i Mokotów jest udostępniony i wykorzystywany szeroko przez mieszkańców Warszawy co widać szczególnie w sezonie letnim, znajdują tu ukojenie od zgiełku w miejscach o jakie trudno w innych rejonach miasta. Oferta będzie urozmaicona i wzbogacana biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze tego terenu z uwzględnieniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Na terenie miasta poza wymienionymi projektami realizowany jest szereg działań związanych z rekreacją i żeglugą w ramach projektu „Warszawski Węzeł Wodno-Rowerowy „Pedałuj i płyń (bike&sail)” obejmującego swoim zakresem także wspomniane dzielnice, np. poprzez Port Czerniakowski, który obsługuje jednostki pływające na całym warszawskim odcinku rzeki czy wymieniony w interpelacji Nadwiślański Szlak Rowerowy. W latach 2011-2014 wybudowano na terenie Dzielnicy Mokotów i Wilanów ścieżki rowerowe w ramach NSR o łącznej długości około 7,5 km.

Władze miasta przykładają bardzo dużą wagę do ochrony przyrody i jakości życia mieszkańców stolicy, kierując się przy tym światowymi standardami oraz obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi. Niezaprzeczalne, zachowane dotąd bogactwo różnorodności biologicznej stawia Warszawę w europejskiej czołówce miast. Miasto Stołeczne Warszawa korzystając z pomocy szerokiego grona ekspertów realizuje w sposób świadomy i skoordynowany politykę zrównoważonego rozwoju.

Do wiadomości:

Pani Ewa Malinowska-Grupińska – Przewodnicząca Rady m.st. Warszawy

2. rozróżnienie,
z up. PREZYDENTA M. ST. WARSZAWY
Warszawski
Zastępca Prezydenta
Miasta Stołecznego Warszawy